

A hallgatói mobilitás elősegítése érdekképviseleti perspektívából: Szerepek, kapcsolatok, kihívások

Laczik Dóra, Erdei Luca Alexa

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

Felnőttképzés-kutatási és Tudásmenedzsment Intézet

A KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS MINISZTERIUM EKÖP-24 KÓDSZÁMÚ EGYETEMI KIVÁLÓSÁGI ÖSZTÖNDÍJ PROGRAMJÁNAK A NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS ALAPBÓL FINANSZÍROZOTT SZAKMAI TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT

Kutatás kontextusa - elméleti háttere

Erasmus GAP → Intézményi szinten megjelenő szereplők (érdekképviselők) mélyebb vizsgálata

*A mobilitást támogató és hátráltató tényezők
az Erasmus GAP tükrében*

- Hallgatói érdekképviselők és szerepük*
- **elsőleges feladatuk** az érdekek **képviselése, védelme** és a hallgatói **szolgáltatásnyújtás**
 - a felsőoktatásban **különböző szinteken** jelennek meg
 - európai felsőoktatási intézmények esetében legtöbbször **törvények, rendelkezések biztosítják** ezen szervezetek működését

Kutatási **probléma** és **cél**

Kevés tanulmány vizsgálja a **hallgatói érdekképviselői szervezetek** (például a Hallgatói Önkormányzatok vagy az Erasmus Student Network) **intézményi szerepét**, valamint azt, **hogyan kezelik** a **mobil és nem mobil hallgatók** közötti különbségeket, és **milyen módon járulnak hozzá a mobilitásban való részvétel bővítéséhez** – a mobilitást befolyásoló tényezők komplex összefüggésrendszerében.

A kutatás célja, hogy feltérképezni, hogy az **eltérő portfólióval rendelkező budapesti felsőoktatási intézmények hallgatói érdekképviselői szervezetei** miként azonosítják a mobilitási lehetőségekhez való hozzáférést elősegítő vagy akadályozó tényezőket, valamint, ezen szervezetek **milyen módon** és **mértékben támogatják** a hallgatók nemzetközi mobilitását, valamint **milyen szerepet játszanak** a mobilitásban való részvétel szélesítésében.

Kutatási kérdések

Milyen **szerep- és felelősségi köre** van a hallgatói érdekképviseléseknek a nemzetközi hallgatói mobilitás vonatkozásában?

Kikkel és hogyan működnek együtt a hallgatói érdekképviselések a nemzetközi hallgatói mobilitás kapcsán?

Milyen **konkrét tevékenységeket** valósítanak meg a hallgatói mobilitás támogatása érdekében?

Milyen kihívásokkal szembesülnek a hallgatói érdekképviselések a nemzetközi hallgatói mobilitás elősegítése során?

Kutatás módszertana

- **Módszertani trianguláció** (Sántha, 2013)
 - Dokumentumelemzés (Csíkos, 2020)
 - Egyéni félig strukturált interjúk (Babbie 2008; Szokolszky 2020)
- **Adattrianguláció** (Sántha, 2013) - N = 15
 - Hallgatói Önkormányzatok külügyi képviselői
 - Hallgatói Önkormányzat egyetemi szintű szervezete
 - Erasmus Student Network egyetemi szintű szervezete
 - Hallgatói Önkormányzat kari szintű szervezete
 - Nemzetközi területtel foglalkozó/Erasmus iroda munkatársai
 - Mobil hallgatók
 - Nem mobil hallgatók
- **Kiválasztási szempontok - célirányos mintavétel**
 - Budapesten működő felsőoktatási intézmények
 - Aktív és működő Hallgatói Önkormányzattal és Erasmus Student Network tagozattal rendelkeznek
 - Legnagyobb arányú rövidtávú mobilitási programokkal rendelkeznek
- **Minta**
 - Eötvös Loránd Tudományegyetem
 - Budapesti Corvinus Egyetem

KK1. Szerep- és felelősségi körök

“Kettős ügynökség”

Stratégiai szerep

- Rendszerszintű, egyetemi szerepvállalás: *eljárásrendek készítése, konzultáció, részvétel kapcsolódó bizottságokban*
- Kapcsolódás a nemzetköziesítéshez
- Információáramoltatás

Operatív szerep

- Információáramoltatás
- Közvetlen kapcsolattartás a hallgatókkal
- Hallgatói támogatás
- A mobilitási folyamatok támogatása: *marketing, pályázatok*

KK2. Együttműködések

“Érték”

- **Az érintett szereplők vonatkozásában**

- Egyéb hallgatói ÉK szervezetek: *hallgatói párbeszéd, közösség*
- FOI-k stratégiai/központi egységei: *hallgatói szemlélet integrálása a stratégiai diskurzusokba*
- Nemzetközi irodák: *operatív feladatok*

- **Kezdeményezés iránya szerint**

- Hallgatói érdekképviselések által: *fennakadások*
- Együttműködők által: *hallgatók könnyebb elérése*

- **Kihívások és előnyök**

- ÉK tagok fluktuációja - bizalomkiépítés nehézségei
- Intézményi nyitottság

KK3. Tevékenységek, szolgáltatások

- **Jelenleg is végzett tevékenységek**

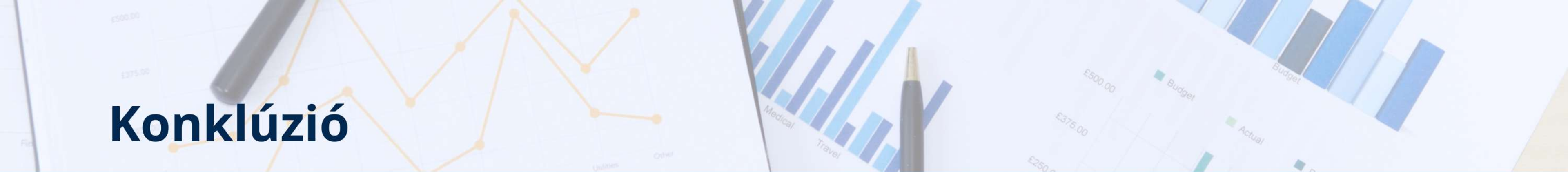
- *Mobilitás promotálása*
- Információ szolgáltatás bővítése
- *Programok szervezése*
- *Hallgatói párbeszéd teremtése*
- *Korábbi tapasztalatok megosztása*
- Konzultációs lehetőségek
- Ösztöndíjak, kiegészítő támogatások

- **Javaslatok**

- Együttműködés
- Információk, eljárások átláthatósága
- Intézményi promóció fontossága
- Akadémiai, operatív felkészítés
- *Kurrikuláris beágyazottság*
- *Korábbi tapasztalatok mélyebb beépítése a rendszerbe*
- Kifelé utazó hallgatók célzottabb támogatása

KK4. Kihívások, nehézségek

- Intézményi nyitottság
- Fluktuáció
- *Kapacitáshiány*
 - *Időhiány, humánerőforrás-kapacitás, anyagi forráshiány*
- Motiváció változása - belső, külső tényező
 - Terhelés és kompenzáció kapcsolata
 - Megbecsülés
- Információhiány
- *Hallgatói passzivitás és bizonytalanság*
- Hatáskörön kívüli

Konklúzió

Az érdekképviseléseknek **jelentős szerepe van** nemzetközi hallgatói mobilitási folyamatok támogatásában

Tevékenységeik révén **naprakész információval** rendelkeznek **a hallgatói szükségletekről**, amelyeket **beépítenek** működésükbe

A kommunikáció erősítése hozzájárul a **kifelé irányuló mobilitás célzottabb és eredményesebb támogatásához**

Szerepük kettős:
operatív segítségnyújtás mellett stratégiai szinten is képviselhetik a hallgatói igényeket

Együttműködésük más szervezetekkel (pl. egyetemi egységek, hallgatói szervezetek) **kulcsfontosságú** a hatékony támogatás érdekében

Felhasznált irodalom

- Babbie, E. (2008). *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata (6. átdolgozott kiadás)*. Budapest: Balassi Kiadó.
- Csíkos, Cs. (2020). *A neveléstudomány kutatómódszertanának alapjai*. ELTE Eötvös Kiadó
- Klemenčič, M.;Yun Park, B. (2018). Student politics: Between representation and activism. In B. Cantwell; H. Coates; R. King (Eds.), *Handbook on the Politics of Higher Education*. Edward Elgar Publishing. 468–486. <https://doi.org/10.4337/9781786435026.00037>
- Sántha K. (2013). A harmadik paradigma a neveléstudományi vizsgálatokban. *Iskolakultúra*, 23(2), <https://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article/view/21369>
- Sántha K. (2017). A trianguláció-típológiák és a MAXQDA kapcsolata a kvalitatív vizsgálatban. *Vezetéstudomány / Budapest Management Review*, 48(12), <http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/3235/>
- Szokolszky, Á. (2020). *A pszichológiai kutatás módszertana*. Budapest: Osiris Kiadó.

Köszönöm a figyelmet!
